

Citáty z projevů prezidenta Beneše a českých politiků k zacházení s Němci

Pavel Neústupný, Berlín

Autor je Čech a zabývá se smířením mezi Čechy a sudetskými Němci. Je toho názoru, že i Češi se musí zabývat vlastní vinou a podívat se pravdě do očí. K tomu má přispět následující článek. Srdečný dík patří **historikovi Františku Chocholatému Grögerovi z Pardubic** za vyhledání originálních pramenů a pořízení kopií.

V době války

1) Z memoranda „Náš boj“ podplukovníka Kally, československého vojenského atašé v Londýně, o cílech zápasu československého odboje, 18.ledna 1940:

„ A přesto potřebujeme, aby v Sudetech teklo hodně krve, a to ze dvou důvodů:

- a) aby si Němci po celé generace pamatovali, jaké hrozné následky měl jejich hřích, spáchaný na Československu a na Evropě zapříčiněním války. Hrůzy musí být tak veliké, aby strašily sudetské Němce po desítky let,
- b) aby se opravdu německá minorita zdecimovala co nejvíce.“

Češi a sudetoněmecká otázka 1939 – 1945, Dokumenty, sestavila Jitka Vondrová, ÚMV Praha 1994, dokument č.17, str.41.

2) Dr. Edvard Beneš v londýnském rozhlase 27.10.1943:

„Mluvím k vám, přátelé, důrazně, vážně a slavnostně. Konec této války bude u nás psán krví. Bude se u nás bojovat jako všude jinde na evropském kontinentu a bude se vracet Němcům nemilosrdně a mnohonásobně všecko to, co od r. 1938 v našich zemích napáchali. Celý národ bude zapjat v tomto boji, nebude Čechoslovák, který by nepřiložil ruky k dílu, a nebude vlastence, který by nevzal spravedlivé odplaty za prožité utrpení národa.“

Dr. Edvard Beneš, Šest let exilu a druhé světové války. Řeči, projevy a dokumenty z r. 1938–45, Orbis-Praha 1947, str. 220. Také otištěno v Edvard Beneš, Odsun Němců z Československa, Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940 – 1947. Dita Praha 1996, 2000, str. 121-123.

3) Dr. Edvard Beneš ve Státní radě Československé v Londýně 3.2.1944:

„Krátce, náš domácí boj a převrat v této válce bude a musí být revolučně a vojensky organizovaný a násilný a bude a musí znamenat u nás velikou lidovou odplatu a pro Němce a fašistické násilníky konec opravdu krvavý a nelítostný.“

Dr. Edvard Beneš, Šest let exilu a druhé světové války. Řeči, projevy a dokumenty z r. 1938-45, Orbis-Praha 1947, str. 393-394.

4) Generál Sergej Ingr, velitel československých ozbrojených sil, v londýnském rozhlase 3.11.1944

Tento často citovaný projev s výzvou k boji proti Němcům se starým válečným husitským pokřikem se nám přes intenzivní snahu nepodařilo pramenně doložit (zřejmě News Chronicle v Londýně). Proto citát vynecháváme.

5a) Zpráva Benešova politického tajemníka Dr. Prokopa Drtiny k domácím odbojovým skupinám, Londýn 16.7.1944:

„10. V otázce našich Němců dává Vám president k tomu, co řekl ve Státní radě, ještě toto vysvětlení:

Pokud jde o mezinárodní řešení této otázky, závisí a bude mnoho záviset ještě na vývoji konečné fáze války. Poměr k Němcům i k Německu, ke způsobu, jak s Německem naložit po

válce a tudíž také k tomu, co udělat s našimi Němci, se vyvíjí v celém světovém veřejném mínění stále k lepšímu tak, jak to náš národ potřebuje. Počítáme dnes tedy s možností provedení transferu našeho německého obyvatelstva. Nelze však dnes definitivně říci, že by celých více než tři miliónů Němců mohlo být transferováno na základě nějaké mezinárodní úpravy. Touto cestou bude možno snad se jich zbavit jen zčásti, snad maximálně asi dvou miliónů a nemůžeme tedy spoléhat a vyčkávat mezinárodního řešení. Jest třeba, abychom si mnoho vyřídili sami ihned v prvních dnech po osvobození, aby všech vinných nacistů co nejvíce od nás uteklo ze strachu před občanskou revoltou proti nim v prvních dnech revoluce, a aby co nejvíce těch, kteří se budou jako nacisti bránit a klást odpor, bylo v revoluci pobito. Na to stále myslíte a na to musí být připraven celý národ."

Archiv SÚA Praha (strojopis) A1-50-57/17-24, publikováno v 'Příspěvky k dějinám KSČ 6/1964', část Dokumenty, Z korespondence Slovensko - Londýn v roce 1944 (Vilém Prečan). Bod 10 je na str. 927-928.

5b) Ve zprávě z domova, zaslané **doc. V.Tůmou** z Prahy 1.9.1944, která reagovala na Drtinovy instrukce ze 16.7.1944 a vyjadřovala **mínění domácího odboje**, se píše:

"K bodu 10- 11: Rozumíme a bude připraveno vše, aby tímto směrem byly svedeny davové instinkty, nahromaděné k výbuchu pomsty, ostatně zcela přirozeně. (....)"

Češi a sudetoněmecká otázka 1939 – 1945, Dokumenty, sestavila Jitka Vondrová, ÚMV Praha 1994, dok. č. 140, str. 286.

Koncem války a po válce

6) „Výzva **československé vlády** k lidu českých zemí, aby přešel k rozhodným bojovým činům za osvobození republiky, 17.dubna 1945, Košice“:

„Čechové a Češky!

Jednota a svornost národních řad jest v této chvíli příkazem nejsvětějším. Podejte si všichni bratrsky ruce a bez rozdílů politické příslušnosti, bez rozdílů stavu a třídy a bez rozdílů náboženského vyznání se semkněte v jednu širokou národní frontu, která by byla schopna urychlit pád německé okupační moci a zrádného háchovského režimu. Naplňte celou zemi duchem ofenzívy, bojové odvahy a vítězného sebevědomí. Dejte vyvířít ze svých srdcí živelné nenávisti vůči německým katanům. Vzpomeňte na všechna hrozná muka během šesti let německé okupace a uvědomte si, že nyní přišla chvíle odplaty za krvavé popravy Heydrichovy, Daluegovy a Frankovy, za smrt popravených a umučených, za utrpení vězňených, za ponížení zotročených, za slzy a žal tolika nešťastných rodin našeho národa. Jděte účtovat s Němci za všechna jejich zvěrstva a neznejte slitování s německými vrahy. Zúčtujte nemilosrdně i se zrádci národa a republiky!"

„Výzva československé vlády k lidu českých zemí, aby přešel k rozhodným bojovým činům za osvobození republiky, 17.duben 1945, Košice“. Vyšlo na str. 60-63 knihy „Cestou května. Dokumenty k počátkům naší národní a demokratické revoluce. Duben 1945 – květen 1946“, Svoboda Praha 1975.

7) Dr. Edvard Beneš v zasedací síni radnice v Brně 12.5.1945:

„*Tak končí svou válku nacism.* Až do poslední chvíle hnal německý lid do fanatického boje a tento lid do toho boje šel. To, co se zdá neuvěřitelným a nepochopitelným, se opravdu dělo. Ten německý lid šel do krvavého vraždění jako slepý a hluchý, nevzepřel se, nezamyslel se, nezastavil se; šel a dával se tupě anebo fanaticky zabíjet a zabíjel. Tento národ přestal být v této válce už vůbec lidským, přestal být lidsky snesitelným a jeví se nám už jen jako jedna jediná lidská nestvůra. Tento národ musí stihnout za to všechno veliký a přísný trest. (...) Řekli jsme si, že německý problém v republice musíme definitivně vylikvidovat.“

Edvard Beneš, Odsun Němců z Československa, Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940 - 1947. Dita Praha 2000, str. 138.

8) Dr. Edvard Beneš z balkonu radnice v Brně 12.5.1945:

„Nyní se dáme hned do práce. A budeme dělat pořádek mezi námi, zejména také i zde v městě Brně s Němci a všemi ostatními. (Potlesk.) Můj program je – já to netajím –, že otázku německou musíme v republice vylikvidovat. (Potlesk, volání: „Výborně!“) V této práci budeme potřebovat všech sil všech vás.“

Edvard Beneš, Odsun Němců z Československa, Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940 – 1947. Dita Praha 2000, str.139.

9) Dr. Edvard Beneš na Staroměstském náměstí v Praze 16.5.1945

„Bude třeba nově formovat politické strany a zredukovat jejich počet proti době předválečné, nově vytvářet poměr Čechů a Slováků a vylikvidovat zejména nekompromisně Němce v zemích českých a Maďary na Slovensku, jak se jen likvidace ta dá v zájmu jednotného *národního* státu Čechů a Slováků vůbec provést. Heslem naším budíž: Definitivně odgermanisovat naši vlast, kulturně, hospodářsky, politicky.“

Edvard Beneš, Odsun Němců z Československa, Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940 – 1947. Dita Praha 2000, str. 139.

10) Dr. Edvard Beneš v Táboře 16.6.1945:

„Chtěl bych ještě dodat pro nás pro všechny v Československu dvě věci:

1. Nikdy nezapomeňme na to, co s námi Němci v této válce dělali a co zamýšleli s námi učinit. Bylo to tak hrozné a strašné, že toho navždycky musí být vzpomínáno.
2. Rozhodněme se, že musíme republiku odgermanisovat, všude a ve všem. Přemýšlejte, jak to učiníme. Půjde o odgermanisování jmen, krajů, měst, zvyků – půjde o všechno, co se vůbec odgermanisovat dá. Dnes přichází pro to doba. Vzpomínejte, co germanisací se nám za ta století od dob husitských stalo. Tož heslem naším bude: Všude a ve všem odgermanisovat republiku.“

Projev byl uveřejněn ve Svobodných novinách (Praha) 1, 1945 č. 23 ze 17.6.1945, na str. 1-2. Část projevu je v knize Edvard Beneš, Odsun Němců z Československa, Výbor z Pamětí, projevů a dokumentů 1940-1947, Dita Praha 2000, str. 146-148.

11) Dr. Prokop Drtina, Benešův politický tajemník, na schůzi národně socialistické strany v pražské Lucerně 17.5.1945:

„Bestialita a vandalství, jehož se Němci v poslední chvíli dopustili v Praze – a jehož se ještě teď dopouštějí, jak slyším, ve městech tzv. sudetských, kde páchají násilnosti proti Čechům - tato obvyklá zvěrstva národa kulturtägrů *sama nám naznačují, co je a co musí být prvním úkolem při zakládání nového života: Vyčistit republiku celou a úplně od Němců.* To je příkaz chvíle pro každého z nás, to je dějinný úkol naší generace.

(...)

Soudím, že v naší nové republice by nemělo být z němčiny dovoleno mluvit více, než jen právě tato tři slovíčka: Heim ins Reich! Ale abychom toho cíle dosáhli, musíme začít s vyháněním Němců z našich zemí ihned, okamžitě, všemi způsoby, před ničím se nesmíme zarazit a zaváhat. A každému jednotlivému členu národa zde připadá dějinná odpovědnost. Každý z nás musí pomoci v čišťení vlasti. Také armáda musí pomoci.

(...)

Ale my nejen že se nemůžeme vrátit k své původní národnostní politice, my prostě vůbec nemůžeme žít s Němci pohromadě v jedné zemi a v jednom státě. Mezi námi nemohou Němci více žít a chodit, protože po právě nabyté krvavé a bolestné zkušenosti bychom si nemohli být jisti, že mezi námi nechodí vrahové. Jeden z nás musí z této země pryč – buď Němci, nebo my – ale protože je to země česká a protože my jsme zvítězili, musí pryč oni !

(...)

Nepochybuji, že co jsem řekl, je ve shodě s míněním ohromné většiny našeho národa.“

Dne 19.5.1945 vyšel ve Svobodném slově referát o tomto projevu pod titulem „Dr. Prokop Drtina – Pavel Svatý: Nemůžeme žít s Němci v jednom státě“. Vyšlo knižně: Prokop Drtina, Československo můj osud, svazek 2, kniha 1, str. 63-64. Melantrich Praha 1992.

12) Politik Prokop Drtina a novinář **Ivan Herben** píše v brožurě „My a Němci“, vyšlé 1945 v Praze:

12a) Článek „Dábel mluví německy“ od Ivana Herbena:

„Snad se bude někomu zdát, že není správné mluvit o Němcích, když by se mělo mluvit pouze o nacitech. Omyl! ...

Není rozdíl mezi němečtím a nacismem. ...

Není Němců dobrých, jsou jen špatní a ještě horší. ...

Není ani Němců demokratických, nebo je jich mizivě málo. Každý Němec je především imperialista, chamtivec a otrokář. ...

Povinnost naší generace je nejen zajistit české pohraničí, ale vštípit tyto pravdy o německém národě do duší naší mládeže. Český otec, který nevychová dítě k nenávisti vůči německé lžikultuře a nelidskosti, je nejen špatný vlastenec, ale také špatný táta.“

12b) Článek „Musíme využít historického vítězství“ od Prokopa Drtiny:

„Velké tři vítězné mocnosti ... přijaly zásadu, že německý problém v Československu má být vyřešen tak, že *Němci mají naši zemi opustit*. Toto rozhodnutí tří velmocí je pro náš národ tak dalekosáhlého a úžasného dosahu, že snad v dočasné chvíli je ani nedovedeme plně docenit a jeho nedozírný historický význam pro budoucí národní rozvoj zhodnotit. Není vůbec přehnané, řekne-li se, že je to *největší diplomatické a politické vítězství*, jakého kdy náš národ v celé své dlouholeté historii věčného boje o svou existenci proti německému národu dosáhl.“

Prokop Drtina a Ivan Herben, „My a Němci, Dějinný úkol strany národně socialistické při vystěhování Němců z Československa“, Knihovnička „Duch národa“, Melantrich Praha 1945. Citáty: Herben str.4 -7, Drtina str. 10.

Ediční poznámky

Tento článek je přepracováním mé přednášky z regionální křesťanské konference Smíření Čechů a Němců v Ústí nad Labem z 19.5.2007. Sestavil jsem tehdy různé citáty ze sekundární literatury a byl jsem přitom šokován nenávistí českých politiků vůči sudetským Němcům a všemu německému a jejich odhodlaností zbavit se jich. Viděl jsem také nutnost hledání původních pramenů, protože jsem při sestavování nacházel různé varianty citátů a nepřesnosti.

Moje přednáška z Ústí n.L. (česky, s německým překladem) je dostupná jako akustický záznam (MP3) na webové stránce [zde](#).

Když jsem pak měl k dispozici originální texty, musel jsem některé původně zařazené citáty vynechat (na př. projev E.Beneše v Táboře dne 3.6.1945 k národním výborům není pramenně doložitelný) a některé mohl přidat popř. rozšířit. Text jsem přeložil pokud možno doslova do němčiny a přednesl na zasedání Pracovního kruhu chebských kulturních pracovníků (Arbeitskreis Egerländer Kulturschaffender AEK) v Marktredwitz a v Mariánských Lázních v říjnu 2007. O této přednášce podal novinář Gernot Wildt obsáhlou zprávu v Sudetoněmeckých novinách (Sudetendeutsche Zeitung) č.45 z 9.11.07 (str.9).

Všechna zdůraznění *kurzivou* odpovídají zdůraznění v originálních pramenech. Věty cituji až do konce, pokud možno i celé oddíly či odstavce, abych nevytrhoval text ze souvislostí.

Zde předložené české verze z října 2008 přesně odpovídá i německá verze „Zitate aus den Reden des Präsidenten Beneš und von tschechischen Politikern zum Umgang mit den Deutschen“ taktéž z října 2008. Tato aktuální česká i německá verze vynechává oproti verzi z října 2007 pouze citát č.4 generála Ingra z r.1944 a opravuje některé menší chyby.

(V listopadu 2008 byl v obou verzích ještě opraven citát č.3.)

Zveřejněno na webové stránce www.go-east-mission.de . Německá verze viz [zde](#) .

Komentáře a závěry k článku vyjdou separátně.

Za reakce a doplňky čtenářů budu vděčný! E-mail: neustupny.berlin@web.de